

frá, hvussu illa er statt um landið: Fólkið er avmergjað vegna tann neyðarsliga mat, ið tað sum fylgja av arbeiðsloysi og ov litlari inntøku, er noytt at liva av —. Hugsu eitt sindur um hetta, hóast tygum ikki hava umstøður til at skilja tað fullt út.

Men tá so fólkatingsmaðurin biður arbeiðararnar hugsa seg væl um, tí avgerð teirra í dag verunliga er valið millum: »1) Eydnurika framtíð, ella 2) hungur og hall«, so er hartil stutt at siga, at hungur og hall hava føroyskir arbeiðarar kent nóg leingi. Her er tí einki val: Eydnurika framtíð krevja arbeiðararnir í dag, og fæst hon ikki í friði, so má hon vinnast í stríði — tað gerst so einki við tað.

At vevja eitt reint arbeiðaramál, sum lønspurningurin er, saman við nationalum spurningum hevur altíð verið fólkatingsmannsins ósiður; men tað fer vist ikki at bata longur, arbeiðarin letur seg ikki longur smyrja um munnin við fögrum orðum; nú er tann stundin komin, tá hann krevur menniskjalig livikor.

Tá fólkatingsmaðurin at enda biður »Gud signa Føroya land og fólk«, so kunnu vit ikki annað enn taka undir við honum í tí; men samstundis minna vit hann á, at arbeiðarin er meginparturin av Føroya fólk, og fólkatingsmaðurin saman við teim monnum, hann breiðir veingir sínar út yvir, kunnu vera við til at skapa hesa signing — um ikki viljin tvörrar!

Havnar Tennisfelag.

Fyri 10 árum síðani varð Havnar Tennisfelag stovnað. Felagið, sum upprunaliga var partafelag við sesonspælum, varð umorganiserað í 1945. Lógir tess líkjast nú meir teimum, sum onnur fróttarfeløg hava, og tær eru góðkendar av F. S. F. Limagjalðið er 5 Kr. um árið fyri øll, meðan teir limir, sum nýta Tennisvøllin gjalda 5 Kr. extra um árið. Nýggir limir gjalda 2 Kr. sum innskor.

Tað er stadionnevðin sum fyrirekar nýggjan vøll. Vit vóna at vit skjótt kunnu byrja aftur at spæla. Nýggir limir verða biðnir um at melda seg sum skjótast hjá einum av undirritaðu.

A. Brend, formaður.

E. Boekenooogen, kassameistari.

Niels Mortensen, tiltaksmaður.

John Olsen, fyrireikamaður.

Øll eiga at brúka

Føroyska hondsápu

frá fabrik OKKARA

Býurin Texas City heilt avtoftaður av eldibrandi.

Skip eksploderað í havnini og sett eld á. Nógv fólk dripin og særð.

Ein óðilig vanlukka hevur rakað henda býin.

Tað byrjaði við at franskur dampari »Grand Camp« kom í brand, fleiri explosjónir vóru umborð. Damparin var fermdur við eldkvæmum slögum, og explosjónirnar vóru ófórar. Tað var sum jarðskjálvti, og eini 1000 menniskju meinast at vera deyð av hesari explosjónini.

Eldur kom eisini í 50 oljutankar, og einki vatn at slökkja við. So var eisini explosjón kemiskari fabrikk og giftgas trongdi út í býin. Fólk frá Reyða Krossi vóru í flúgvumaskinu send úr Washington til Texas City við ymskum medisini at hjálpa teimum skaddu. 2000 til 8500 særð skulu vera, men töluni eru ikki heilt bein.

Tiðindamenn siga, at vanlukkan er tann størsta, sum nakrantíð hevur rakt Amerikansku Sambandsstatirnar. Texas City sær út, sum hevði ein atombumba verið tveitt niður yvir býin.

Seinni exploderaði aftur eitt skip, og aftur nýggjar explosjónir.

Oljutankdampari logaði, eldurin frá honum nærkaðist einum ammunitionsskipi, og tætt við lá annar dampari við farni, ið explodera kundi. Öll hesi skipini fóru eisini í luftina, og ávirkanin var ógilig.

Fólk gingu alla náttina grátandi umkring og leitaði eftir slekt og vinum, í ræðslu fyri eitrandi luft og nýggjum explosjónum.

90 pCt. av býnum er herjað og mestapartin heilt oyðilagdur. Fleiri hundrad menniskju eru, sum eingin veit, hvat av er vordið. Amerikanskur senator leggur fram í Senatinum áheitan um at orsøkirnar til vanlukkuna skulu verða granskað. Nógvar slikar vanlukkur hava verið í seinastuni, og eru tær meinlikar teimum, ið kendust undan síðsta krignum. Her kann vera talan um herverk (sabotage). Og verður hildið, at kommunistiskt virki stendur í samband við hendingarnar. Tí, heldur senatorurin, at vanlukkan í Texas City má verða eftirkannað.

D. F. D. S. felagið hevði 20 milliónir í vinningi síðsta ár.

Tó var uppskot um at veita av hesum 4 milliónir til eftirsitandi hjá sjólatnum monnum noktað av aktionerunum. Eingin atkvøddi fyri.

Á aðalfundi D. F. D. S. var uppskot lagt fram at veita 4 milliónir krónur av ársvinninginum til ein minnisgrunn fyri danskar sjómenn, sum doyðu undir krignum. Ársrokniskapurin visti á 125 milliónir krónur, og av hesum sum 20 milliónir reinur vinningur.

Aðalfundurin kundi ikki viðtaka uppskotið.

Uppskotssetarin helt fram m. a., at hetta skuldi vera meint sum ein tókk til hesar menn, sum hövdu gjørt so nógv. Tókkinn við orðum gagnar so lítið. Bert ein positiv gerð kann til fullnar takka hesum monnum fyri tað, teir lögdu eftir seg. Roknskapurin stendur so væl, helt hann, og ikki kann hugsast vakrari gerð enn at stovna slikan minnisgrunn, sum nú beinavegin kann hjálpa í heimum hjá okkara starvsmonnum, har vanlukkan hevur rámað, og utan at søkt og søkt skal verða um at fáa eina hjálp, sum tey eiga á.

Landbúnaðarviðurskiftini í Føroyum.

Tað eru ikki at merkja stór framstig víðvikandi landbúnaðinum í Føroyum. Undir krignum var trol uppá mjólk, kjöt og epli. Mjólk, serliga um summarið, er nú frægari at fáa til keyps enn tað var eina tíð, men kjöt og epli av føroyskum uppruna er at siga ógjörlikt at fáa hendur á. Kemur tað ikki úr útlondum, so fæst tað ikki.

Nóg hevur verið talað og skrivað um hesi viðurskifti, men stór ávirkan er ikki at kenna. Fólkið nörst, og tí saknast vóru av landinum; men meginparturin av teimum má verða innflutt.

Tað er sagt, at land okkara hevur dyrkingarlíkindi. Stórar flótur liggja sum hagi og fōða kanska nakrar fáar seyðir, sum valla eru mentir at ragga, tá ið várið kemur. Vit hava rættiliga stórar bóir og væl er í seinastuni lagt inn av traðum. Summa-staðni fær tradarmaðurin hópin av sini trōð. Men sum heild tikið geva bæði bóir og tradir nógv ov lítið av sær samanmett við viddina.

Hetta er sjálvandi stór brek, og tað er samfelagsliga gangligt at skifta orð um tey, harfyri

törvar ikki einstakur stættur ella einstakir menn at gerast firtnir og taka tað sum atfinningar vendir eru móti teimum.

Öllum er kunnugt, at vinnuliv okkara bæði á landi og sjógvi hevur staðið til afturs, og hvørjar grundirnar eru, ella hvussu brekini kunna bótast, eigur at verða drigið fram, um ikki alt skal liggja, sum tað liggur. Ivaleyst er tað fyrst og fremst eitt upplýsingararbeiði, ið mest er fyri neyðini.

Tann størsti skaðin og vansin við føroyskum jarðabrúki er, at maðurin, sum hevur brúkið, er tvíbýttur í sinum vinnuliga hugi. Hin føroyski jarðamaðurin er bæði bóndi og fiskimaður. Tað hevur hann oftast verið noyddur til; men tað hevur gjørt, at onnur vinnan hevur liðið undir tí, og hesi seinastu árin er tað altíð landið, ið hevur verið vanbýtt — t. v. s. sum svikið hevur verið. Ein leggur t. d. til merkis, at fyrst, ið hoyrist um ringar tíðir, ið föra við sær, at knappleiki kann væntast á handilsvörnum, tá er bygdabóurin í góðum standi. Velt verður bæði korn og rikiligt av eplum, og slik velting gevur góð graslendi. Men so brátt sum fiskaprisurin gongur upp, og ikki verður beinleiðis trol uppá útlendsku vörurnar, sæst, at veltingin fer at verða avlōgd, og bóurin fer at forna aftur.

Tað man vera fáur búmaður, ið ikki eisini er fiskimaður. Hann við tí litla brúkinum er noyddur at liggja á sjónum, bæði á útrōðri og undir Íslandi; men so hin maðurin, bóndin, sum eigur so mikið, at ein kann siga hann skuldi kunna liva av tí, hvussu er við honum? Ja, oftast býtur hann seg eisini sundur. Og hesin er tað, ið atfinningina fær, at hann gongur til annað arbeiði og letur jōrð sína liggja í örōkt.

Tað skuldi nettupp kunna hugsast, at tað var hitt stōra brúkið, bóndagardurin, ið best lá fyri og mest gav av sær, tí bóndin, sum hevði so nōgv, at hann livdi av tí, kundi leggja alt sitt verksemi til jōrðina og var ikki noyddur sum hin maðurin, smámaðurin, tær bestu tíðirnar av árinum at fara til aðrar vinnur. Men ofta hevur tað verið so, at maðurin við fáum gyllin ella tradarmaðurin hava uppá seg fingið meira burtur úr enn stōрмаðurin, hann við einum heilum garði.

Henda tíðin við hōgum prisum á búnaðarvōrurnar skuldi verið gōð fyri jarðabrúkið. Men tað er ikki at kenna. Jarðamaðurin er farin til sigling, tað hevur givið nōgvan og skjótan pening, men so hevur jōrðin sjálvandi ligið í örōkt. Og tey gomlu sōgdu, at peningurin var